

AVANDUSE VALLA KAJA

MÄRTS 2000

NR.3 (51)

EESTI RAAMATU AASTA ALGAB APRILLIS

Aastal 1525 ehk 475 aastat tagasi trükiti Saksamaal Lübeckis teadaolevalt esimene eestikeelne või osaliselt eestikeelne raamat. See oli luterlik raamat, mille kogu tiraaž arestiti, kontrolliti ja suure tõenäosusega hävitati sealsamas 25.novembril 1525. Kümme aastat hiljem trükiti taas Saksamaal, Wittenbergis, nn. Wanradti-Koelli katekismus, mille tiraaži pani keelu alla Tallinna raad. Sellest trükisest on säilinud vaid 11 katkendlikku lehte. Ent hoolimata nimetatud katsumustest oli eesti raamatu ajalugu alanud ning jätkub siiani.

Kevadel 1998 tekkis Tartus mõte tähistada eesti raamatu 475.aastapäeva terve aasta vältel, mõtlema mitte ainult eesti raamatu algusele, vaid eeskätt ta lähemale minevikule ja käekäigule tulevikuski. Tartust jõudis raamatuaasta-mõte mujalegi Eestis ning sama aasta sügiseks oli see mõte saanud nii küpseks, et valitsus võttis 27.oktoobril vastu korralduse, millega moodustati asjatundjate komisjon, Eesti Raamatu Aasta (ERA) Peakomitee, raamatuaasta organisatsiooniliste küsimuste koordineerimiseks ja lahendamiseks. Peakomitee esimeheks sai kultuuriminister Jaak Allik ja asesimeesteks luuletaja Hando Runnel ning Eesti Teaduste Akadeemia asepresident, Eesti Kirjanduse Seltsi esimees akadeemik Peeter Tulviste, kes on ka ühed mõtte algatajaist. Kevadest 1999 jätkatakse minister Signe Kivi juhtimisel. Peakomiteesse kuulub kirjanikke ja kunstnikke, kirjastajaid ja trükkaleid, raamatukaupmehi ja raamatukoguhoidjaid, luterliku kiriku ja mitme ministeeriumi esindajaid. Peakomitee on moodustanud kolm allkomiteed – raamatutegijad (autorid, kunstnikud, kirjastajad, trükkalid), raamatuvahendajad (raamatukoguhoidjad ja –kaupmehed, kooli- ja kirikuõpetajad) ja raamatu-uurijad.

Seekordne raamatuaasta on juba kolmas, toimudes ajavahemikus 23.aprill 2000 kuni 23.aprill 2001. Esimest korda peeti raamatuaastat aastail 1935-1936. Teist korda sai raamatuaasta teoks aastail 1975-1976 teoks peamiselt väljaspool Eestit.

ERA Peakomitee eesmärk on, et raamatuaasta jõuaks igapäheini meist ehk – nagu ütles raamatuaasta patroon, eesti Vabariigi president Lennart Meri oma 1999.a. jõululäkituses peakomiteele – "Eesti raamat peab jõudma igapäheini, ennekoike kahesaja viieteistkümmne tuhande koolilapseni, rahvaraamatukogudeni üle maa, kirjanik ja raamat peavad koos internetiga saada omaseks igas kaugemas maanurgas". Ning seda ülesannet saab ERA Peakomitee täita vaid koos kõigi eestimaalastega. Sellepärast eeldab Peakomitee koostööd iga inimesega, kes eesti raamatust hoolib ja ootab algatust ning ettevõtlikkust ka väljastpoolt suuri linna. ERA Peakomitee ise on 1999.aasta 4.veebruari üleskutses ütelnud: "Me tahame, et raamat, raamatu-mõte ja Eesti Raamatu

Aasta mõte ulatuks kõikjale üle Eesti, igasse metsakülla ja igale väikesaarelegi".

Selleks läheb tarvis kõigi omavalitsuste hesoovlikku ning mõistvat toetust. Igas Eesti paigas on kooli, raamatukogu, kiriku, muuseumi, kodu-uurimis- või muu selsi ümber koondunud ärsaid raamatuhuvilisi. Igas maakonnas on juba moodustatud rohkesti raamatuaasta kohalikke toimkondi. Mõnel pool on loodud mitme valla ühistoimkond, mõnel pool on ühes vallas mitu toimkonda, mõnel pool ka kihelkonnatoimkond – siin oleneb asja edenemine juba kohalikust algatusest. Peaaegu kõikjal on ka loodud ERA maakonnatoimkonnad. See kõik annab hea aluse raamatuaasta edukaks kulgemiseks.

Peakomitee on eraldanud igale maakonnale kindla summa raamatuaasta üritusteks. Kohalikud toimkonnad on saatnud peakomiteele taotlusi oma ürituste rahastamiseks, mida peakomitee jõudumööda ka toetab. Millised üritused kuskil toimuvad, see oleneb juba Teist endist. Kindlasti näeb peakomitee ette toetusi kohtumisteks kirjanikega. Meil on olemas nimekiri kirjanikest, keda oodatakse ja teiselt poolt ka neist kirjanikest, kes selleks valmis.

Iga paikkondlik toimkond on kokku seadnud või seadmas oma raamatuaasta-kava, ERA Peakomitee on seejuures alati abiks. Võimalikest üritustest võib nimetada kohtumisi, koosolekuid ja konverentse, kus nii kohalikud kui ka küllakutsutud raamatutegijad, raamatuvahendajad ja raamatu-uurijad näitavad oma ülesatustumistega raamatusse kätketava ja kätketud elava sõna jõudu. Kultuuri- ja raamatulooliselt ärsamais paigus on häid võimalusi korraldada raamatunäitusi. Suurt huvi peaks pakkuma paikkonnas või selle keskuses trükitud ja kirjastatud ning paikkonna kohta ilmunud raamatute näitused. Raamatuaastal ootavad korraldamist ja põnevaid tulemusi mitmesugused võistlused, näiteks parima rahva-, kooli- ja koduraamatukogu nimele. Miks ei võiks raamatupidu olla ühendatud koguni laulu ja tantsuga?! – Nii võiks jätkata pikalt... Kuigi raamatuaasta algab ametlikult 23.aprillil Tartus eesti raamatu suurnäituse "Eesti raamat 1525-2000" avamisega, leiab esimene suurem üleriigiline üritus aset juba 6.-7.aprillil, kui Tartus on kavas avakonverents "Raamatu osa Eesti arengus". Raamatuaasta lõpeb 23.aprillil 2001 Eesti Raamatu Aasta auhindade jagamisega. Nende kahe aprillikuu vahele mahub sadu üritusi, millest saab ülevaate kohalikest toimkondadest ja ERA koduleheküljelt.

Eesti Raamatu Aasta Peakomitee asub Tartu Kirjanduse Majas aadressil Vanemuise 19, Tartu 51014. Meie telefon on (27) 427 087, faks (27) 427 320. Eesti Raamatu Aasta interneti koduleheküljel asub aadressil www.raamatuaasta.ee, e-maili aadress on era@raamatuaasta.ee. Oleme alati valmis teiega kohtuma ja nõuga abiks olema. Kõige kättesaadavamad inimesed on ERA Peakomitee sekretär Kristel Kikas ning ERA arendusjuht Ants Veetõusme.

Kohtumiseni Eesti Raamatu Aasta üritustel!

Eesti Raamatu aasta Peakomitee nimel

Ants Veetõusme
arendusjuht

Veidi pikemalt raamatu ajaloost ja raamatuaasta tähistamisest Avanduse vallas loe lk.8

Avanduse Vallavalitsus on neljaliikmeline:

Vallavanem Jüri Aavik
 maanõunik Piret Lükk
 sotsiaalnõunik Silvi Sirelpuu
 majandusnõunik Mart Pruul

Avanduse Vallavolikogu on 11-liikmeline:

volikogu esimees	Jaan Kiisk	
volikogu aseesimees	Väino Haiba	
liikmed	Kalev Alber	Reet Maadla
	Helmut Hiitamm	Kulle Põldmaa
	Hans Kruusamägi	Önnela Pärnaste
	Maimu Kull	Kalle Rand
		Jaan Sepp

Moodustatud on 6 komisjoni:**1. revisjonikomisjon**

esimees Reet Maadla
 liikmed Helmut Hiitamm
 Hans Kruusamägi

2. kultuuri- ja spordikomisjon

esimees Önnela Pärnaste
 liikmed Riina Tülli
 Hillar Kasu
 Laine Pruunsild
 Auli Kadastik
 Olga Haiba

3. eelarve- ja ehituskomisjon

esimees Jaan Kiisk
 liikmed Reet Maadla
 Helmut Hiitamm
 Maimu Kull
 Önnela Pärnaste
 Kulle Põldmaa
 Väino Haiba

4. haridus- ja sotsiaalkomisjon

esimees Maimu Kull
 liikmed Irina Kallaste

5. maakomisjon

esimees Kulle Põldmaa
 liikmed Raul Vahter
 Kalle Rand

6. majanduskomisjon

esimees Helmut Hiitamm
 liikmed Mart Pruul
 Kalev Alber

Vallavalitsuse ja komisjonide koosseis on kinnitatud volikogu 01.12.1999.a. istungil.

KÕIGI VOLIKOGU OTSUSTE JA MÄÄRUSTEGA NING VALLAVALITSUSE KORRALDUSTE JA MÄÄRUSTEGA ON VÕIMALIK TUTVUDA VALLASEKRETÄRI KABINETIS.

VOLIKOGUS

15.03.2000

1. Otsustati taotleda laenu 350 000 krooni ulatuses Avanduse mõisa renoveerimiseks, programmide kaasfinantseerimiseks, Katkuallika heakorraprojekti ja üldplaneeringu käivitamise finantseerimiseks. Vallavalitsusel korraldada laenu saamine. 2. Kinnitati Avanduse Vallavalitsuse teenistujate koosseis ja palgamäärad 3. Avanduse Valla Rahvamaja põhimääruse arutelu katkestati ja eelnõu otsustati saata arutamiseks kultuuri- ja spordikomisjoni	4. Kinnitati Avanduse valla jäätmehoolduseeskiri 5. Tunnistati kehtetuks Avanduse Vallavolikogu 06.11.1998.a. määrus nr.8 (Riiklike sotsiaaltoetuste maksmise tingimused ja kord Avanduse vallas) 6. Kinnitati Avanduse valla eelarvest kingituste-meenete määramise ja üleandmise kord 7. Kinnitati Avanduse valla 2000.a. eelarve 8. Anti mittetulundusühingule Jahiühistu Pistrik nõusolek kasutada	Triigi jahirendipiirkonna Avanduse valda jäävat osa 9. Kinnitati Avanduse valla vaba põllumajandus- ja metsamaa erastajate osaline nimekiri. Nimekiri esitatakse maavanemale. 10. Muudeti Simuna alevikus majanumbreid alljärgnevalt: - endine Simuna Põhikooli interna Lai 11 muuta Lai 13 - varem Teedevalitsusele kuulunud elumaja Lai 15 muuta Lai 15b

VALLAVALITSUSES

06.03.2000

1. otsustati saata volikogusse Avanduse valla eelarvest kingituste-meenete määramise ja maksmise kord 2. otsustati saata "Riiklike sotsiaaltoetuste maksmise tingimuste ja korra Avanduse vallas kehtetuks tunnistamise" määruse eelnõu volikogusse 3. määrati matusetootus vallaelaniku matuste korraldamiseks	4. otsustati toetada õpilasi koolilõuna tasumisel vastavalt Simuna Põhikooli avaldusele 5. alustada õigusvastaselt võõrandatud maa kompenseerimise menetluse alustamist (Elvo Vambola; Erich Vahtla) 6. nõustuti Simuna alevikus Turu tn.8 asuva 1199 m² suuruse katastriüksuse ostueesõigusega erastamisega hoonete omanik Ahti Hiiesalule	7. anti OÜ Kiikerile ja FIE Veiko Hurtile tegevusluba alkoholi jaemüügiks üheks aastaks 8. anti Eve Pruulile tasuta kasutusse Simunas Lai 9 asuvad ruumid 9. anti Skautide Ühingule tasuta kasutusse Avanduse mõisas asuvad ruumid üldpinnaga 33,82m² 10. anti Lääne-Viru Maakonna Statistikabüroole rendile aadressil Simuna Lai 11 Simuna Spordihoones asuv ruum nr.1

VALLAVALITSUSES

20.03.2000

1. anti ehitusluba ASle Seder Group aadressil Simuna, Allika 1 asuva kauplusehoone ümberehitamiseks 2. anti ASle Kettek tegevusluba alkoholi jaemüügiks kehtivusega üks aasta 3. kinnitati märtsikuu toimetuleku-toetuse saajate nimekiri (35 inimest) 4. toetati I grupi invaliidi õueratastooli aastamaksu tasumisel 5. toetati õpilasi koolilõuna tasumisel vastavalt Käru Algkooli avaldusele 6. toetati meie vallas elavat õpilast, kes osaleb Rootsimeie maakonna kultuuripäeval 7. tagastada 21,53 ha suurune maaüksus Käru külas Rodukse maaomandi taastamiseks kaasomandisse Aares Moor'ile ja Jaak Rünk'ile	8. nõustuti Simuna alevikus Allika tn.1 asuva 1393 m² suuruse Kauba katastriüksuse ostueesõigusega erastamisega hoonete omanik AS Seder Group'ile 9. nõustuti Avanduse külas asuva 20,48 ha suuruse Korjase katastriüksuse ostueesõigusega erastamisega hoonete omanik Elmar Korjas'ele 10. nõustuti Simuna alevikus Katsejaama tee 1c asuva 2939 m² suuruse katastriüksuse ostueesõigusega erastamisega hoone omanik Aavo Ojaveri'le 11. nõustuti Hirla külas asuva 34,2 ha suuruse Sihi katastriüksuse II ja III maatüki ostueesõigusega erastamisega hoonete omanik Toomas Lilleorg'ile 12. nõustuti Hirla külas asuva 42,00 ha suuruse Kivimäe katastriüksuse I	maatüki erastamisega hoonete omanik Arnold Põldmaa'le 13. kinnitati õigusvastaselt võõrandatud maa maksumus ja määrati kompensatsioon (Elvo Vambola, Erich Vahtla) 14. sõlmiti leping Avanduse mõisahoonete keskküttesüsteemi osaliseks uuendamiseks 15. kinnitati Avanduse Vallavalitsuse töökord 16. kehtestati veehinnad OÜ Karuvälja müüdavale veele 17. anti üürile Raine Kaudla Allee 9-17 asuv korter ja Monika Kukele Pargi 15-1 asuv korter 18. suurte perede konkursil osalema pakuti perekond Proosa (Ulla ja Veljo) ning perekond Sillamaa (Marika ja Erich)

OÜ KARUVÄLJA VEE HINNA KEHTESTAMINE

Avanduse Vallavalitsus on oma 20.märtsi 2000.a. korraldusega nr.49 kehtestanud OÜ Karuvälja müüdava vee hinna. Vee hind ei ole kõikidel tarbijatel ühesugune, vaid sõltub sellest, kas tarbijal on veemõõtja või ei. Veemõõtja olemasolul on veehinnaks vee kuupmeetri hind. **OÜ Karuvälja müüdava vee kuupmeetri hind on 5.90 (koos käibemaksuga).**

Juhul, kui tarbijal veemõõtjat pole, lähtutakse Avanduse Vallavolikogu 26.jaanuari 2000.a. määrusega nr.2 kinnitatud "Avanduse valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirja" (edaspidi eeskiri) punktis 3.4 kehtestatud vee kasutamise kulunormidest. Kulunormid sõltuvad sellest, kas tarbijal on eluruumis (korteris) kanalisatsioon ja vesiklosett, dušš või vann. Igauks saab ju aru, et inimesel, kes kasutab vanni või dušši kulub vett palju rohkem, kui inimesel, kellel pole vanni või dušši. Seda asjaolu on arvestatud ka kulunormide kehtestamisel. Seetõttu on vee hind nendel tarbijatel, kellel on korteris veevarustus, aga pole

kanalisatsiooni 7 krooni kuus ühe elaniku kohta. Veevarustuse ja kanalisatsiooniga korterites on vee hind järgmine:

- veekloseti, duši või vannita – 11.80 kuus
- veeklosetiga, ilma duši või vannita – 23.60 kuus
- veeklosetiga ja duši või vanniga – 29.50 kuus elaniku kohta.

Lähtudes ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seaduse §14 lg.2 hakkavad nimetatud hinnad kehtima kolm kuud pärast käesoleva artikli ilmutamist ajalehes Avanduse Valla Kaja. Sama seaduse §16 lg.2 kohaselt peab vee-ettevõtja 31.jaanuariks 2001.a. paigaldama kõikidele tarbijatele veemõõtjad ja see tähendab, et vett hakatakse arvestama üksnes kuupmeetrites, mitte enam kulunormide järgi. Selleks ajaks peavad olema sõlmitud ka kehtivale seadusandlusele vastavad liitumislepingud.

ETTEVÕTJAD, KOGUNEME TAAS!

Ettevõtjate klubi esimesel üritusel 2.märtsil oli osalejaid paarikümne ringis. Kõigi osavõtjate ühine arvamus oli, et sedalaadi kokkusaamisi tuleb jätkata.

Koosolnute sooviks oli enam teada saada maksuseadusandlusest ja suhetest maksuametiga.

Klubi järgmine üritus toimub 11.aprillil kell 16.00 Simuna rahvamajas ja külaliseks on Madli Kirsipuu Lääne-Viru Maksuametist. Ootame aktiivset osavõttu, et järgmise aasta maksudeklaratsiooni koostamisel olla targemad.

Avatud baar.

POLITSEIKROONIKA

Veebruaris 2000 Avanduse valla elanikele haldusõigusrikkumise protokolle ei koostatud.

MÄRTS

09.03. – Aivar Kenkmaa §96(2) – mootorsõiduki juhtimine joobeseisundis ning juhtimisõigust omamata. Algatati kriminaalasi

15.03. – Oleg Smoljar §96(2) – mootorsõiduki juhtimine joobeseisundis ning juhtimisõigust omamata. Trahv 4600.-

17.03. – Sergei Vorontsov §96 – mootorsõiduki juhtimine joobeseisundis. Trahv 4600.-

Avanduse Vallavalitsus trahvis haldusõigusrikkumise eest Ele Pedajat 460.- - §153 lg.1 poeg Raino Ott ei täida koolikohustust

AVANDUSE VALLA 2000.a. EELARVE

TULUD		KULUD	
MAKSUD	2500000	ÜLDVALITSEMINE	1031900
Üksikisiku tulumaks	1650000	Vallavolikogu	99700
Maamaks	850000	Vallavalitsus	921200
		Omavalitsuste ühistegevus	11000
RIIGILÕIV	1000		
		RIIGI JA KORRAKAITSE	1000
MUUD TULUD	4000		
Kantsleiteenus	4000	HARIDUS	1348500
		Eralasteaedade toetus	60000
TULUD VARADELT	60000	Simuna Põhikool	869800
Tulu vara võõrandamisest	50000	Käru Algkool	132500
Laekumine vee erikasutusest	5000	Munitsipaalkoolide õpil. sõidusoodustus	122000
Tulu vara kasutamisest	5000	Simuna Muusikakool	164200
LAEKUMINE MAJANDUSTEGEVUSEST	312000	KULTUUR	389800
Põhikooli tegevusega seotud tasulised teenused	15000	Simuna Raamatukogu	112800
Huvialakooli õppetasu	25000	Avanduse valla rahvamaja	277000
Rahvamaja tegevusega seotud tasulised teenused	25000		
Spordiasutuste omatulud	35000	SPORT JA PUHKUS	315700
Elamute ja korterite kommunaalteenused	70000	Piirkondlik sporditegevus	15000
Tulu valla bussi rendist	55000	Spordikeskus	300700
Tulu söökla rendist	30000		
Avalike rajatiste kasutamiseõiguse tasu	50000	TERVISHOID	82800
Tasu mitmesuguste teenuste osutamisest	7000	Osalemine Rakvere Haigla kulude katmisel	43500
		Vallaarst	24300
KULUDE KATTEKS SUUNATUD JÄÄGID	563000	Muud tervishoiukulud	15000
SOTSIAALMINISTEERIUM	411000	SOTSIAALHOOLEKANNE	607600
Toimetulekutoetus	400000	Haldus	98300
Transpordikulude hüvitamiseks	11000	Koduteenused	45600
		Sotsiaalhoolekande teenus	63700
LAEKUMINE RIIGIEELARVEST		Toimetulekutoetus	400000
VALLA EELARVE TOETUSEKS	1650000		
Laekumine riigieelarve toetusfondist	1557000	MAJANDUS	1394100
Laekumine õpilaste sõidusoodustuse toetuseks	93000	Haldus	67000
		Elamumajanduse haldamine	137500
LAENUD	350000	Heakord	100700
Pikaajaline pangalaen	350000	Kalmistu	75000
		Valla teede korrashoid	55000
		Autotransport	348100
		Põllumajandus	700
		Turism (külaliste vastuvõtt)	45000
		Muud majanduskulud	162400
		Loodus- ja keskkonnahoid	12000
		ERALDISED KOHALIKELE	
		OMAVALITSUSTELE	22700
		PIKAAJALINE PANGALAENU	
		TASUMINE	385000
		MAJANDUSE INVESTEERINGUD	390700
		RESERVFOND	68300
KOKKU TULUD	5851700	KOKKU KULUD	5851700
KASSATAGAVARA	21000	KASSATAGAVARA	21000
BILANSS	5872700	BILANSS	5872700

Kinnitatud Avanduse Vallavalitsuse määrusega nr.2 22.veebbruar 2000.a.

SOTSIAALTOETUSTE MÄÄRAMISE JA MAKSMISE KORD

1. Sotsiaaltoetuste määramise ja maksmise korra (edaspidi kord) järgi toimub täiendavate sotsiaaltoetuste määramine ja maksmine Avanduse valla eelarvest.
2. Käesoleva korra järgi makstavaid sotsiaaltoetusi on õigus saada Avanduse valla elanikel.
3. Käesoleva korra alusel makstavateks täiendavateks sotsiaaltoetusteks on:
 - 3.1. 70.a., 75.a., 80.a. ja üle 80.a. vallaelanike sünnipäevadel õnnitlemise toetus;
 - 3.2. Koolilõunatoetus Avanduse valla elanike registrisse kantud I-IX klassi õpilastele;
 - 3.6. Matusetoetus, mis makstakse Avanduse vallaelaniku surma korral matusekorraldajale;
 - 3.7. Eelarveliste vahendite piisavuse korral võib maksta toetust vajavatele valla elanikele hädavajalike kulutuste katmiseks kuni 500.- krooni aastas;
4. Sotsiaaltoetuse taotlemise ja väljamaksmise kord:
 - 4.1. 70.a., 75.a., 80.a. ja üle 80.a. vallaelanike sünnipäevadel õnnitlemise kohta peab arvestust ja korraldab tähtpäevade tähistamist sotsiaalnõunik. Igale nimetatud eas vallaelanikule makstakse ühekordne toetus 100.- krooni;
Koolilõuna toetust makstakse vähekindlustatud perede, paljulapseliste perede lastele koolile esitatud lapsevanema põhjendatud avalduse alusel vallavalitsuse korraldusega. Koolilõuna toetuse saamiseks esitavad valla koolid taotluse õpilaste nimekirjaga vallavalitsusele.
 - 4.3. matusetoetus makstakse vallaelaniku (isik, kelle elukoht on vallas elanike registri järgi) surma korral matusekorraldajale 500.- krooni suuruses summas sularahas või kantakse matusekorraldaja arveldusarvele. Matusetoetuse saamiseks esitab matusekorraldaja valla sotsiaalnõunikule vastava avalduse ja surmatunnistuse koopia. Matusekorraldajal on õigus toetusele ühe kuu jooksul surma registreerimisest arvates. Enne käesoleva määruse jõustumist surnud vallaelaniku matuse korraldajale makstakse matusetoetus tagasiulatuvalt käesolevas korras sätestatud alustel;
 - 4.4. punktis 3.7. nimetatud toetuse saamiseks esitab taotleja avalduse valla sotsiaalnõunikule, kes teeb vallavalitsusele ettepaneku ja taotluse toetuse väljamaksmise kohta. Otsustuse toetuse andmise või sellest keeldumise kohta teeb vallavalitsus. Toetus makstakse välja vallavalitsuse korralduse alusel;
5. Toetuse määramisel lähtutakse järgmistest asjaoludest:
 - toetuse taotlemiseks tuleb esitada kirjalik avaldus koos perekonna sissetulekuid tõendavate dokumentidega vallavalitsusele. Taotluses tuleb märkida milleks ja kui suures ulatuses taotleja toetust vajab;
 - toetuse määramisel võidakse võtta arvesse taotleja sissetulekuid, varalist olukorda, tervislikku seisukorda, pereliikmete arvu, vanust, kuulumist riskirühma;
- 5.1. Avaldused vaadatakse läbi vallavalitsuses ja otsusest teatatakse taotlejale vähemalt ühe kuu jooksul;
- 5.2. Toetuse väljamaksmise aluseks on vallavalitsuse korraldus. Toetus makstakse välja vallavalitsuse kassast, kantakse taotleja arveldusarvele vastava korralduse alusel. Toetuse võib üle kanda ka asutusele, ettevõttele, kes on osutanud toetuse taotlejale teenuse.

Kinnitatud Avanduse Vallavolikogu 15.märtsi 2000.a. määrusega nr.9

AVANDUSE VALLA EELARVEST KINGITUSTE-MEENETE MÄÄRAMISE JA MAKSMISE KORD

1. Avanduse valla eelarvest kingituste-meenete määramise ja üleandmise kord (edaspidi kord) sätestab Avanduse valla eelarvest kingituste-meenete määramise ja üleandmise korra, õigustatud ja kohustatud subjektid.
2. Kingituste-meenete saamise õigus on Avanduse valla elanikel.
3. Korra järgi on kingitusteks-meeneteks:
 - 3.1. 70,75,80 ja üle 80 aastaste inimeste õnnitlemiseks neile üleantav õnnitluskaart ja lillekimp;
 - 3.2. imikupakk ja meene lapse sünni puhul, kui lapse sünd registreeritakse Avanduse vallas;
 - 3.3. meene põhikooli lõpetamise puhul Simuna Põhikooli9.klassi lõpetajale lõpuaktusel;
 - 3.4. jõulupakk eelkooliealistele ja valla koolides õppivatele lastele alates 1.eluaastast;
4. Meene lapse sünni puhul antakse üle kord aastas perede pidulikul vastuvõtul, mille korraldab sotsiaalnõunik.
5. Jõulupakk antakse üle jõulupidudel koolides ja lasteaias ning sotsiaalnõuniku korraldatud koduste laste jõulupeol.
6. Kingitused-meened tellib sotsiaalnõunik vastavalt vallavalitsuses kinnitatud hindade piirmääradele lähtudes ettevõtjatelt saadud hinnapakumistest.
7. Kingituste-meenete üleandmise kohta peab arvestust ja korraldab sotsiaalnõunik.

SIMUNA MUINSUSKAITSE SELTS
kutsub kõiki seltsi liikmeid ja teisi huvilisi
31.märtsil kell 17.00
Simuna Rahvamajja
kohtumisele Riigikogu liikme
ja Eesti Muinsuskaitse Seltsi asutajaliikme
TRIVIMI VELLISTEGA

SOODUSTINGIMUSTEL VANADUSPENSIONILE
on õigus vanemal, kes on üles kasvatanud kolm või enam last. Perel on õigus valida, kas varem pensionile läheb ema või isa.

Pensioni taotlejal peab olema vähemalt 15 aastat pensioniõiguslikku või pensionikindlustusstaazi.

5 aastat varem saab pensionile minna üks vanemaist, kes on vähemalt 8-aastaseks kasvatatud viis või enam last või siis lapsinvaliidi või invaliidi lapseast. Kui peres on kaks lapsinvaliidi, saavad mõlemad vanemad viis aastat varem pensionile. Samamoodi saavad mõlemad vanemad 5 aastat varem pensionile, kui peres on 10 last.

Kolm aastat varem saab pensionile isa või ema, kes on 8-aastaseks kasvatatud neli last.

Aasta varem saab pensionile üks kolme last kasvatatud vanemaist.

Kui üks vanematest on juba pensionil, saab soodustust kasutada veel töötav vanem, kuid pensioniõiguslikku staazi ta enam laste pealt ei saa.

Õigus soodustingimustel vanaduspensionile on ka:

- hüpofoorse kääbuskasvuga isikul – 45-aastaseks saanud naisel või mehel
- Tšernobõli AEJ avari tagajärgede likvideerimisest osavõtnud isikul – 5 aastat varem
- rehabiliteeritud isikul, kes õigusvastaselt represseerituna on viibinud kinnipidamiskohas. Pensionile õigust andvat vanust vähendatakse ühe aasta võrra iga kinnipidamiskohas viibitud täisaasta eest, kuid mitte rohkem kui 5 aasta võrra.

Kõigile neile kehtib nõue, et isikul peab olema 15 aastat pensioniõiguslikku või pensionikindlustusstaazi, mis peab olema omandatud Eestis

PENSIONILE ENNE TÄHTAEGA

Uue pensioniseaduse järgi on alates 2016.aastast meeste ja naiste ühtne pensioniiga 63 eluaastat.

Seaduse järgi võib inimene pensionile jääda ka kolm aastat enne pensioniea saabumist, aga siis väheneb tema pension iga ennetähtaegse kuu eest 0,4%. Ennetähtaegne pension määratakse kogu eluks ja ümber seda enam ei arvestata.

Pensioniikka jõudmise aeg	Naised		Mehed	
	sünni-aasta	vanus	sünni-aasta	vanus
1999/2000	1942	57a 6 kuud	1937	62a 6kuud
2001	1943	58a	1938	63a
2002/2003	1944	58a 6 kuud		
2004	1945	59a		
2005/2006	1946	59a 6 kuud		
2007	1947	60a		
2008/2009	1948	60a 6 kuud		
2010	1949	61a		
2011/2012	1950	61a 6 kuud		
2013	1951	62a		
2014/2015	1952	62a 6 kuud		
2016	1953	63a		

KOHALIKUD TEGEMISED

NÄITERINGIL OLI ESIETENDUS

27.märtsil on rahvusvaheline teatripäev. Kümme päeva varem kogunes Simuna rahvamajja kenake hulk inimesi, et elada kaasa Simuna-Käru näitetrupi esietendusele "Pidulik õhtusöök", Enn Vaiguri sulest. Kuidas hakkama saadi? Minu arvates hästi. Õnnestunud oli näidendi valik – tänapäevane, pisut nalja ja rohkem mõtlemapanevat. Lavastaja Önnela Pärnaste ütles, et näidendi kaasajastamisel oli tegev kogu trupp. Niisiis – suu laulab, süda muretseb. Laulu kohta veel niipalju – Andres Morozovil on ilus hää, veidi julgust juurde ja sellest ootamatust etteastest saab tõeline tõmbenumber. Önnela küsis etenduse lõppedes publikult ega näidend liiga pikk ei olnud. Arvan, et paras oli. Ka professionaalsed näitlejad räägi- etenduse käima minekust" ja sellest, kui raske on esietenduse lavale minna. Meie näitlejad avanesid samuti etenduse käigus, kuni Monikat mängiv Monika elu päris kihama läi. Roll oli selleks muidugi tänuväärne. Siis sai selgeks, et Helmut Kurvits on ennegi laval olnud – mõjus loomulikult. Samuti sõbrannadepaar Maie ja Irina. Oma karakter oli nii Tiinal, Merikesel kui Arnel. Kuna trupis valitses meestepõud, mängis Andres kaksikosa. Oli huvitav! Laval oli tõesti nagu kaks inimest. Aplaus ja lilled tulid südamest ning usun, et näiteseltskonnal oli mõnus kokkukuuluvus ja töörõõmu tunne. Ma annan punkte ka, nagu "Klaver pöösas". Mõtlesin, et iga näitleja saab punkti – järelikult 8. Önnelale suur tänu. Võid teinekordki klaveri pöösast välja tuua!

Natuke etendusevälist: Auli juhatas õhtu kenasti sisse ja näitas, et ta tunneb hästi Simuna olusid. Toole oli saali paigutatud umbes-täpselt, nagu oleks teatud, kui palju vaatajaid tuleb. Kultuuritöötajad veavad koos isetegevuslastega vankrit nimega KULTUUR. Jah, tõesti, kultuuri ei tehta ainult Tallinnas või Rakveres. Pariislane kirtsutab ehk nendegi linnade peale nina. Avara pilguga inimene rõõmustab, et Kihnus kihutab triibuliste seelikutega naised mootorratastel, kusagil joiu saamid ja Simunas "tantsitakse rahvast". Imet püütakse tabada külaklubides ja pealinna lavalaudadel. Ime väline avaldusvorm on "Vanemuise" teatris või "Kukerpillides" kindlasti erinev ühe valla isetegevuslaste esitusest. Ime otsimise rõõm on aga sarnane. Seni, kui saalis on ükski inimene, kes kodukoha taidlejaid vaadates tunneb seda tabamatut, mis meid ühte seob ja kultuurrahvaks teeb, ei ole nähtud vaev asjatu.

Sirje Aavik

JUHAN KUKK – 115

13.aprillil möödub 115 aastat mitmekülgse riigimehe, Eesti iseseisvusmanifesti autori Juhan Kuke sündmist.

15.aprillil kell 12.00

toimub Kärus Juhan Kuke sünnipaigas
mälestuskivi avamine.

Sellele järgneb temaatiline konverents Käru rahvamajas. Osaleda on lubanud riigikogu aseesimees Tunne Kelam, Riigikogu liikmed Trivimi Velliste ja Küllö Arjakas, Lääne-Viru maavanem Marko Pomerants, piiskop emeeritus Kuno Pajula jpt.

Buss Simunast Kärusse väljub 11.30

K.Pätsu muuseum
Simuna Muinsuskaitse Selts
Avanduse Vallavalitsus

KOHALIKUD TEGEMISED

EMAKEELEPÄEV

14.märtsil oli emakeelepäev, mida ka Simuna Põhikool tähistas. Kuigi kõik ei läinud täpselt plaanipäraselt, võib selle ürituse siiski õnnestunuks lugeda.

Alguses taheti emakeelepäev läbi viia kooli sööklas, kuid elektrikatkestuse tõttu pidi igauks oma tooli selga võtma ja vene keele klassi kolima. Et meie kool on parajalt väike, siis mahtusid umbes pooled õpilased kuidagimoodi ära ning teine pool pidi koju minema. Ürituse alguses lugesid 8.klassi tüdrukud luuletusi ja ette kanti ka üks laul. Edasi said sõnaõiguse Eesti Rahvamuuseumist tulnud külalised, kes jutustasid meile lühidalt oma muuseumi ajaloost ja muudest tegemistest. Emakeelepäeva lõppedes anti külalistele lilled.

Merly Raudla

MUINSUSKAITSJATE TÖÖST

Eesti Muinsuskaitseeltsi Suurkogule, mis seekord toimus 18.märtsil Tallinnas, olid kutsutud kõigi allüksuste esindajad. Simuna Muinsuskaitse Seltsist olid kohal Guido Ploompuu ja Jüri Aavik. Tehti kokkuvõtteid ja kinnitati eelarve aastaks 2000. Valiti ka uus juhatus ja esimees. Uueks esimeheks sai Priit Herodes. Viieteistliikmelisse juhatusse valiti ka Guido Ploompuu. See on tunnustus Simuna MS tööle.

KIHELKONNA ERAMETSAOMANIKUD MOODUSTASID METSASELTSI

20.veebruari kogunesid 20 Avanduse, Laekvere ja Rakke erametsaomanikku Rakke vallamajja, et alustada ühistevusega metsanduse vallas.

Leiame, et ühistulisel tegevusel on perspektiivi nii metsaomanike nõustamisel kui koolitamisel ning ka Euroopa Liidu rahastatavates projektides osalemisel.

Asutamiskoosolekul oli kaalumisel mitu nimevarianti. Enim häält sai variant "Viru-Lemmu Metsaselts". Teatavasti oli 12.sajandil Virumaa edelaosas ulatuslik Lemmu kihelkond, mis hõlmas ka praeguste Avanduse, Laekvere ja Rakke valla alasid. Valiti mittetulundusühingu juhatus ja kinnitati ühingu liikme aastamaksuks 200.- krooni. Juhatusse valiti liikmed põhimõttel, et kõik kolm valda oleks esindatud. Juhatusse kuuluvad Peeter Vill, Jaan Oitmaa, Kalle Rand, Neeme Altpere ja Guido Ploompuu.

Mittetulundusühingu "Viru-Lemmu Metsaselts" liikmeks võivad olla kõik füüsilised ja juriidilised isikud, kes omavad metsamaad Avanduse, Laekvere või Rakke valla territooriumil ning taotlevad ühinguga sarnaseid eesmärgi, tunnustavad ja täidavad ühingu põhikirja.

Ühingu liikmeks astumisel tuleb esitada kirjalik avaldus. Ootame uusi liikmeid, avalduse võib esitada juhatusse liikmetele.

Metsaseltsi esimene üritus oli 10.märtsil metsanäituse Forestex külastamine Tallinnas.

Järgmiseks ürituseks on 12.aprillil Tartus ja Elvas toimuva erametsapäeva ürituste külastamine. Kõigil huvilistel palun teatada Guido Ploompuule (tel. kodus 37 100) või Vello Alberile (tel. kodus 37 379).

Juhatus nimel Guido Ploompuu

LAULUKARUSELL

10.märtsil tõi kohalik laulukarusell laululapsed Simuna rahvamajja kokku juba neljandat korda. Läbi koolide eelvoorude pääses lõppvõistlusele 26 last neljas vanuserühmas. Vähe osavõtjaid oli vanimas ja noorimas vanuserühmas, keskmised rühmad olid aga mõlemad arvukad. Žürii valis igast rühmast välja kaks paremat, lisaks neile tõsteti esile tulevikulootus ja publik sai valida oma lemmiku nii poiste kui tüdrukute seast. Simuna Rahvamaja juhataja ja konkursi ühe organisatori Auli Kadastiku sõnul tingis sellise hindamissüsteemi ja ka vanusegruppide jaotuse see, et meie paremad saavad osalema minna kihelkonna lauluvõistlusele Laekverre ja Väike-Maarjasse Popp Tipi ja Popp Täpi konkursile. Žürii oli valdavalt väljapoolt valda (objektiivsuse huvides): Olga Haiba – Simuna Põhikooli huvijuht, Kaidu Peetso – Kärü ansambli juht, Õilme Lainesaar – Laekvere Rahvamaja juhataja, Aive Alavere – Roela Põhikooli huvijuht ja muusikaõpetaja ning Roela segakoori dirigent ja Reet Alavere – Roela Rahvamaja juhataja.

Võitjaiks kuulutati ja kihelkonna lauluvõistlusele lähevad:

5.-7.-aastaste seast Ly- Andra Pärnaste ja Priit Raimla

8.-10.-aastastest Kätlin Hiietamm ja Merit Karm

11.-13.-aastastest Helen Hiietamm ja Mariann Sirgmet

14.-16.-aastastest Jaanika Sepp ja Krista Heinsalu

Tulevikulootuse auhinnad anti Ellen Anett Põldmaale, Mari-Ann Kundlale, Karlis Karmile ja Jaanika Sepale. Viimast pidas žürii tõeliseks tulevikulootuseks, seetõttu ka tema mitmekordne esiletõstmine.

Tipi-Täpi lauluvõistlusele saavad žürii tahtel Ly-Andra Pärnaste, Kätlin ja Helen Hiietamm ning Karlis Karm.

Publikule meeldisid kõige rohkem Jaanika Sepp ja Karlis Karm.

Aitäh õpetajatele – Eve Põldmaale, Önnela Pärnastele ja Angela Raigule, kes lastele laulud selgeks õpetasid.

Ja muidugi suur tänu kõigile laululastele, kes külma saali ja vähest publikuhuvi trotsides särasid ja hingega laulsid! Jätkugu teil ikka laulurõõmu! Nii kaua, kuni pisaraid valatakse kartusest, et järgmisel aastal laulma ei pääse, pole veel miski kadunud!

Laulukarusellil käis Kai Tamm

Vahva on see, et meil on palju "lauluperesid", kus karussellitasid kõik lapsed Siinkohal perekond Sepa laste arvamused:

Jaanika: Tänavusel laulukonkursil esinesin lauluga "Neile, kes kaua on teel" ja võitsin omavanuste rühmas I koha. Seda tänu õp. Angela Raigule, kes mulle selle ilusa laulu õpetas. Erilist vaeva me selle lauluga ei näinud, aga natuke raske oli ikkagi. Pääsen esinema Laekverre, kus võistlen sealsete oma vanuserühma lauljatega. Kuigi kardan natuke, loodan, et kõik läheb hästi.

Reelika: Sellel aastal ma ei võitnud, sest mul oli hää natuke kinni ja sõnalõpud kadusid ära. Aga eelmisel aastal olin oma vanuserühmas publiku lemmik ja võitsin ilusa kruusi.

Hans: Mina sain koolisiseselt konkursilt edasi valla omale, aga seal enam nii hästi ei läinud. Siiski sain ilusa linnukuju, mille said kõik lauljad, kes valla konkursil laulsid.

EESTI RAAMATU AASTA

aprill 2000 – aprill 2001

Kirjaoskuse levik on iga rahva elus tähtis sündmus – alles siitpeale võidakse kogutud teadmisi ja andmeid üles tähendada, jäädvustada ning teistele edasi anda. Rahva suulise loomingu ja suuliselt edasiantavate teadmiste asemele hakkavad tekkima kirjandus ja teadus.

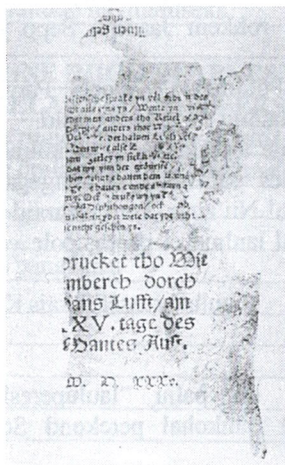
Järgmine suur hüpe iga rahva elus on omakeelse trükitud raamatu ilmumine, sest ainult kirjaoskus – käsitsi kirjutamine ja selle kirja lugemine – jääb ikka üksikute valitute – valitseva klassi osaks. (vauulikud ametnikud) Alles trükitud raamat, mis levib sadades ja tuhandetes eksemplarides, viib teadmised ja loomingu rahva kätte. Omakeelsete trükitud raamatute väljaandmise algus on hüpe kultuurrahvaste perre.

On rahvaid, kelle raamatulugu algab käsikirjaliste raamatutega. Eesti raamatulugu algab esimese trükitud raamatuga.

Trükitud raamat jõudis Eestisse üsna varsti pärast trükikunsti leiutamist. Juba 1470.aastal saadeti Niguliste kiriku eestseisjale Marquard van der Molenile Lüübekist kaks piiblit, 15 psaltrit, 20 kaanonit – küllalt suur hulk raamatuid. Luterlus oli üldse väga aktiivne oma õpetust trüki teel levitama. Eestlaste usuliseks kasvatamiseks vajati eestikeelset õpetust.

Vanim osaliselt säilinud eestikeelne raamat on Wanradti-Koelli katekismus, mis trükiti Saksamaal Wittenbergis Hans Luffti trükikojas 1535.aastal. Raamatust on säilinud 11 katkendlikku lehte, sealhulgas lõpulehekül, mis sisaldab andmeid trükkija, trükkimise aja ja koha kohta.

Katekismuse koostas tollane Tallinna Niguliste kiriku õpetaja magister Simon Wanradt, tõlkis tollane Tallinna Pühavaimu kiriku pastor Johann Koell. Katekismuse säilinud lehed avastas Eestimaa Kirjanduse Ühingu raamatukoguhoidja Hellmuth Weiss 1929.aastal ühe koguteose kaane täitematerjali hulgast. Raamat oli köidetud arvatavasti 1540.a. Tallinnas.

Wanradt-Koelli katekismus 1535. Viimane lehekül ilmumis- andmetega

Aga esimese teadaoleva eestikeelse raamatu kohta on säilinud ainult tema arestimise dokumendid. Lüübeki toomdekaan Johannes Brand kirjeldab üksikasjalikult raamatu arestimist, kontrollimist ja tõenäoliselt hävitamist. Lüübeki raad laskis arestida vaadi, mis sisaldas luterlikke raamatuid ja missasid liivi, läti ja eesti keeles. Vaat oli määratud Riiga viimiseks. Kaupmees, kelle nimi ei ole teada, murdis pitseri ja püüdis vaadi siiski Travemünde sadamasse viia, peeti aga teel kinni ja pandi vangi. Läbi vaadatud raamatud määrati toomteoloog dr. Gerhardus Frille ja inkviisiitor dr. Wigboldus von Meppeni ekspertiisi alusel 24.novembril 1525 hävitamisele, mida ka tõenäoliselt tehti.

Raamatuaasta kava Avanduse vallas

Näitused

Eesti raamatu ajaloost

Neid raamatuid lugesid emad-isad, vanaemad-vanaisad (lasteraamat läbi aegade)

Võistlused

Raamatutegemise võistlus

Kirjandivõistlus "Minu nägemus kodukoha tulevikust"

Luulekonkurss

Kirjandivõistlused

Viktoriin

Kas tunnete kirjandust? (Viktoriin valla lehes 1x kvartalis)

Kohtumised

Kohtumine lasteraamatu illustraatoriga

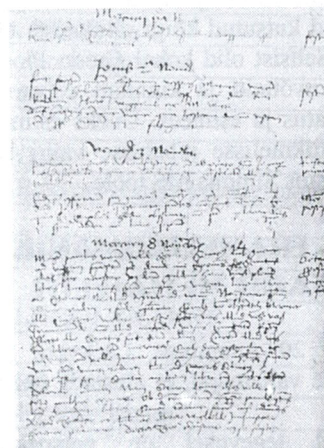
Kohtumine kirjanikuga

Loengud

Raamatuteraapiast

Raamatutegemisest ja hoidmisest

Raamatuaasta pidulik lõpetamine – märts

Lehekülj Lüübeki toom-
praosti
Johannes
Brandi
päevikust, mis
tõestab eesti-
keelse raamatu
olemasolu
aastal 1525.
Fotokoopia.
Originaal
Schleswig-
Holsteini Maa-
arhiivis

Seega möödub esimese eestikeelse raamatu ilmumisest 475 aastat. See 475 aastat ei meenuta meile ainult minevikku, vaid kutsub üles mõtlema eesti raamatu saatuse ja tuleviku üle. Raamatu roll ühiskonnas muutub koos inimeste ja ühiskonna muutumisega. Uue sajandi lävepakul on vaja teha kokkuvõtteid eesti raamatu ajaloost ja mõelda tema tulevikule.

1998.a. võeti Tartus ja Tallinnas üles mõte korraldada aprillist 2000 aprillini 2001 Eestis ülemaaline raamatuaasta, et mõelda selle üle, mida on raamat meile läbi aegade tähendanud ja milline on olnud raamatu osa Eesti arengus.

Raamatuaasta tähistamiseks moodustati Avanduse vallas Eesti Raamatu Aasta toimikond koosseisus:

1. Riina Tüllil – raamatukogu juhataja
2. Auli Kadastik – rahvamaja juhataja
3. Önnela Pärnaste – rahvamaja juhataja
4. Olga Haiba – põhikooli huvijuht
5. Kai Tamm – sekretär-ajalehetoiimetaja

Me teame, mis on hea ja mis on halb, kuid tihti ei oska me vahet teha, mis on kaduv ja mis on jääv. Kas raamat kui selline jääb igaveseks või vajub ta kuhugi ajaloo sügavikku? Et seda ei juhtuks, tuleb hoida raamatut. Ligi 500-aastane eesti raamat lihtsalt väärib seda!

Simuna raamatukogu juhataja Riina Tüllil

TAGASIVAADE MÖÖDUNULE

1936-1940 oli eesti rahvale ja omariiklusele viimaseks õitsenguperioodiks. Kes siis võttis tõsiselt suurimat prohvetit, kui ta hüüdis – häda tuleb – Idast. Soomes oli rahva ettenägelikkus suurem ja ohutunnetus õigeaegne. Karjala maakitsusel rajati 1939.a. suvel ühiskondlikus korras tugev kindlustusliin, mis kandis marssal Mannerheimi nime.

Molotov-Ribbentropi salasobing

23.aug. 1939.a. teatati Molotov-Ribbentropi tippkohtumisest ja Nõukogude Liidu ja Saksamaa mittekallaletungi pakti sõlmimisest. 1.septembri varahommikul alustas Saksamaa sõda Poola okupeerimiseks. See päev kujunes teise maailmasõja alguseks. Poola sõjamehed taganesid pidevalt N.Liidu riigipiiride suunas. 17.sept. tungis punaarmee taganevatele poolakaile selja tagant kallale. Kolme nädalaga oli Poola vallutatud ja territoorium jagatud. Punaarmee kätte vangi langenud Poola armee ohvitserid (ca 11000 meest) lasti maha Katõni metsas.

Samal ajal koondas punaarmee oma väeosi Balti riikide ja soome piiridele. 24.sept. 1939 kutsuti eesti välisminister Karl Selter Kremlisse välisminister Molotovi jutule. Molotovi toon oli optimistiline, ta nõudis, et Eesti loovutaks N.Liidule maa-alad sõjaliste baaside loomiseks ning sõlmiks vastastikuse abistamise lepingu. Ta nõudis kiiret vastust, ähvardas sõjaga. Et K.Selteril polnud vastavaid volitusi palus ta ajapikendust ja sõitis Tallinna tagasi. Järgmisel päeval toimus vabariigi valitsuse istung presidendi eesistumisel. N.Liidu ultimaatum seadis Eesti riigijuhid väga raske otsuse ette. Seejuures lasti ennast eksiteele viia N.Liidu juhtide kinnitustest, et Eesti siseelu jääb endiseks. 27.sept. sõitis taas kõrgetasemeline delegatsioon Moskvasse. Peale K.Selteri kuulusid selle koosseisu professorid Jüri Uluots ja Ants Piip ning suursaadik August Rei. Moskvasse jõudmisel suunati Eesti esindajad kohe Kremlisse, kus neid ootas Molotov. Tema kordas oma nõudmisi. Meie delegatsioon vaidles vastu. Alanud vaidluse lõpetas Stalini kohaletulek. Diktaator tegi ainult ühe järeleandmise – vähendas väekondi 35000lt 25000 mehele. Eesti delegatsioonil tuli nõustuda kõigi Stalini ja Molotovi esitatud

tingimustega, mis 29.sept. öösel Kremlis ka alla kirjutati. Esimeseks ohvriks oli Eesti, mõnepäevaste vaheaegadega järgnesid Läti (leping sõlmiti 5.okt.) ja Leedu (11.okt.). Kõik need tehingud tehti kiirustades, et mitte anda aega ühise sõjalise kaitserinde loomiseks.

Venelased tulevad

10.okt. teatas Moskva Eesti valitsusele, et 18dal algab Vene vägede sissemars. Kell 7 hommikul avati venelastele riigipiir Narva taga ja Irboskas. Seda tehti suure pidulikkusega. Kohal olid aukompanii, peeti kõnesid ja mängiti hümn. Rahvale anti korraldus kohelda punaarmeele kui külalisi ja sõpru. Sõdurid istusid lahtistes vene tüüpi veoauto kastides, hoidsid käes vintpüsse. Esimene mulje sissetungijatest oli negatiivne ja kahtlustatav. Kõik liikused läänerranniku ja saarte suunas, kus alustati kiiruga baaside rajamist. Vene vägede tulek ja liikumine meie teedel kestis seekord viis päeva. Kui me Läänemetsaga järjekordselt Tallinnast kodu poole sõitsime, olid esimesed autod jõudnud Jõelähtme ning sääl laagrisse asunud. Kogu tee tulid voorid vastu. Mul on see eriti meelde jäänud, sest jagaja kondensaatoris oli lühis, mootor turtsus ja sumbutaja paukus, jõud oli nõrk. Kuidagi jõudisime Väike-Maarjasse, kus töökojas saime vea parandatud.

Nüüd järgnes suhteline vaikus. Rahvale tundus, et suur oht on möödas. Tegelikult oli see suure vaeva hakatus.

Soomele esitati ultimaatum 5.okt. Läbirääkimised venisid novembri lõpuni. 30.nov. hommikul alustas punaarmee pealetungi. Soome oli sõja vastu valmistunud, nad kaitsevad oma vabadust suuema kangelaslikkusega. Mannerheimi liin osutus punaarmeele küllalt kõvaks, vaatamata nende kümnekordsele ülekaalule. Eesti rahvas elas soomlastele kaasa. Raadiost jälgisime sõja kulgu. Soome Talvesõda kestis 105 päeva, Soome tuli sõjast välja kangelasrahvana ning jäi vabaks iseseisvaks riigiks.

Eesti riigi ja rahva saatus oli karm. Kõik selleaegsed riigijuhid ja ametnikud arreteeriti 1940.a. ja küüditati Venemaale. Meie siin kodumaal pidime üle 50 aasta elama võõra võimu all.

Ed. Petti

POOL SAJANDIT TAGASI...

Edasi söögist. Laagris kehtis 6 söögikorra normi. I katel sisaldas 700 g vesist leiba ja 500 g supilurri päevas ning seda said siis, kui sa ei jõudnud oma toidunormi täita. II katel oli 700 g leiba, 500 g suppi ja 200 g hirsi- või tanguputru. Edasi läksid normid järjest suuremaks ja III katelaga võisid juba kõhu täis saada, aga seda said tavaliselt orjagadirid ja muud tegelased, kes füüsilist tööd ei teinudki.

Pikk tööpäev, kehv toit ja külm mõjusid tervisele hävitavalt. Saabus jõululaupäev, mul ei olnud kodustelt mingeid andmeid. Samas ei teadnud ka kodused minu kohta midagi. Mul oli peidetud voodri vahele nii palju raha, et sain mustalt turult pätsi leiba osta. (Olgu öeldud, et laagris oli kõõgi juures pidevalt leiba ja tubakat müüa või võis neid vahetada. Kust see kraam tuli, jäi mul mõistmata). Sõin selle leiavadriki õhtu jooksul ära, sest magamise ajal oleks see ära varastatud. Leib tekitas aga nälginud kõhule käärimist ja valu. Hommikuks oli kõht nii lahti, et lausa vett tuli. Läksin ambulantsi. Nii palju olin juba vene keelt õppinud, et oskasin öelda, et kõht lahti ja tervis paha. Võeti siis proovi. Kõhulahtisust kardeti laagris väga, arvati, et võib kõhutüüfus olla. Mind pandi laagri haiglasse ravile. Olin nii kõhn, et paljas luu ja nahk. Toitu oli ka haiglas vähevõitu, aga kuna ma ainult sõin ja magasin, siis pikkamööda kosusin. Haiglas oli niisugune komme, et katsuti kahe näpu vahel tagumiku ja käevare nahka – kui see hakkas juba paksemaks minema, siis kirjutati haiglast välja. Olin külma talvestüdame haiglas. Enne minu väljasaamist hakkas valmis saama maa-alune söekaevandus ja sinna oli vaja kaevureid. Tulid laagri ülemused ja küsisid, et kas ma, noor mees (alla 26a.) ei tahaks maa alla tööle minna. Seal on soe ja tööpäev kolmes vahetuses, 8 tundi korraga ning toidunormid suuremad. Imelik oli, et selleks küsiti minu nõusolekut. Andsin mingile paberile allkirja nõusolekuks.

Läksin maa alla tööle. Alguses oli üsna võõras, aga päris huvitav. Kaevanduses oli elektriraudtee, millega veeti vagonettidega sütt kokku, lisaks igasuguseid masinaid, transportöre ja elektrimootoreid.

Tegin sääl mitmesuguseid töid. Ühel päeval pandi mind kindlustajale abiks ja sellest peale jäingi kindlustustöö peale ning tegin seda kogu laagrisoleku aja. Kindlustajad olid enamasti Baltikumist või volgasakslased. See töö nõudis täpsust, oli küllalt ohtlik ja isegi elukardetav. Venelane ei läinud enne labidaga kühveldama, kui ta töökoht oli kindlustatud. (Säält, kus süsi ära võeti, tuli järjest tugevate postidega toetada). Sain minagi nende aastate jooksul parajate kivikamakate vastu pead ja jalgu. Kaevuri kiiver kaitstes aga suurema õnnetuse eest ja nagu näete, olen elus.

Elu hakkas päev päevalt paremaks minema. Venelane sai vist ise ka aru, et need fašistid hakkavad otsa lõppema, kui neid niimoodi näljutad ja raske tööga ära tapad.

Kui isake Stalin suri, võeti meilt ka need numbrid ära, mida aastaid olime kannud. Saime uued terved riided selga. Ja kaevanduses saime sama palju palka, kui vabad eraisikud, kes seal töötasid. Palgast arvati maha meie söögi ja olmekulud. Ülejäänud maksti kolm korda kuus 100 rubla korraga kätte. Selle võis siis koju saata või oma arvele panna, et lahti saades oleks oma raha võtta.

1955.a. hakkas mehi laagrist vähehaaval lahti saama. Igatüüpi tehti ettepanek eraisikuna tööle jääda. Venelastest paljud jäid ka. Ka mind kutsuti ühel päeval kantseleisse ja teatati, et minu karistust on vähendatud 5 aastat. (Mul oli viimased aastad nii, et kui mu tööprotsent oli üle 150%, siis sain ühe kalendripäeva eest 3 päeva maha). Nii sain päevapealt lahti. Tuli oma asjad laagriga korda ajada ja hakata kodu poole sõitma. Tasuta sõidupilet anti kodule kõige lähema raudteejaamani.

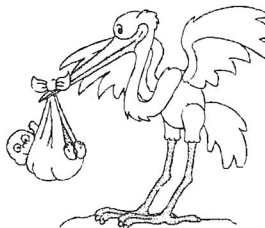
Sellela lõpetan jutu oma elust üle 60 aasta tagasi. Muidugi on need ainult katkendid elust, mida mina elasin. Simuna raamatukogus on vastavalt kirjandust sellest ajajärgust, sõdadest ja vangide elust.

Oktoober 1999.a. Avandusel

E.Läll

Maailmas palju Su tarvis
uut on ja imelist.
Maailmas väga oli tarvis
last Sinu nimelist!

Maie Niit ja Illar Kägu
poeg **GEIDDO**
13.02.2000

Õnnitleme!

Päevadesse rõõmurikkust,
aastatesse topelt pikkust!

89

Eduard Petti

03.04.1911

82

Ida Blumfeldt

09.04.1918

75

Evald Lang

13.04.1925

Lilli Ahlberg

19.04.1925

60

Heino Arula

10.04.1940

Jaan Laane

23.04.1940

JUMALATEENISTUSED

02. aprill kell 13.00 4. paastuaja pühapäev
09. aprill kell 12.00 5. paastuaja pühapäev
16. aprill kell 13.00 palmipuudepäev
21. aprill kell 12.00 Suur reede
23. aprill kell 13.00 Kristuse ülestõusmispiha
30. aprill kell 12.00 2. ülestõusmisaja pühapäev
Koguduse vaimulik Tauno Teder, tel. 61 956,
mob. 25210524 Kogudusemaja Allika 3, tel. 37 296
Pühapäevakool leerimajas laupäeviti kell 14.00

26. märtsist 9. aprillini 2000.a.

RAHVA - JA ELURUUMIDE LOENDUS

Statistikaamet palub inimestel loendajatesse mõistvalt suhtuda. Samuti on palve panna selleks ajaks oma neljajalgseid sõbrad kinni, et loendajad ikka sisse pääseksid.

Günekoloog

Tiina Mäeker

ootab naisi vastuvõtule

10. aprillil

kell 15.00-18.00

ambulatoriumis

Andres Morozovil kadus
mobiiltelefon 1610 Nokia.

Telefon on mustas

nahkkotis, klaas mõrane.

Leidjale vaevatasu, tel. 398

Uus mob. 256615703

Mobiiltelefone (parandame vigu ja mõned uued numbrid):

Kalev Alber 25209975 vallavanem 25104220

Raimo Birnbaum 25060173 Mart Pruul 25280898

Väino Haiba 25053488

Lp. pensionäride klubi liige või liikmeks soovija!

TEEME KOOS VÄIKEST APRILLINALJA rahvamajas 16.04. s.a. kell 13.00

Too kaasa keedetud muna, paberist lill ja hea tuju!
Personaalseid kutseid ei saada, mittetulemisest katsu
teavitada.

Võimalik tasuda ka kubi aastamaks.

Enugupeetud kavaaegne töökaaslane Hille Talur!

Oled pikki aastaid eluraskusi trotsides
koos meiega üksmeelselt töötanud. Ikka üllatad
kollektiivi mõne meelelahutuse korraldamisega ja ei
unusta iialgi töökaaslast tähtpäevadel lilledega
rõõmustada. Armastad lilli ja ilu.

Õnnitleme 50. juubeli puhul!

Soovime kaunist lillerohket kevadet!

Töökaaslased Simuna teepiirkonnast

Õnnitleme kuldpulmapaari

ALIE ja RAIMUND SIKOV
3.04.1950.a.

Lapsed peredega

Kas see on siis mingi ime,
et te kokku sattusite
kahekesi kevadel.
Et te kahekesi käite,
et te hoopis ühte jäite
ja et hea on südamel.
Õnnesoovidega ühineb
Avanduse Vallavalitsus

SIMUNA RAHVAMAJAS

05.04. kell 12.30

Tartu Lasteteater
etendus

SÕBER TOOL

Pääse 12.- krooni

14.04. kell 20.00

SIMUNA KIHELKONNA

NAISRÜHMADE

VÕISTUTANTSIMINE

Osavõtumaks 25.- krooni

KÄRV RAHVAMAJAS

Aprillikuus
kutsume kõiki
näitemängu ja
estradisõpru
meie valla
harrastusnäitlejaile
kaasa elama.
Kohv maja poolt.
Pilet 10.- kr.

